

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
finmin@finmin.lt

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai
Indre.Vaicekauskaite@socmin.lt
post@socmin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ AR DALININKĖ, TURINTI DAUGIAU NEGU PUSĘ BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, YRA VALSTYBĖ AR SAVIVALDYBĖ, VADOVŲ IR JŲ PAVADUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Viešojo įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau–CPVA) įvertino Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų ir jų pavaduotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektą (toliau–Įstatymo projektas) ir teikia šias pastabas:

- Įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos viešųjų įstaigų kategorijos ir pagal jas Įstatymo projekto priede nustatomi pareiginės algos koeficientų dydžiai bei Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalies 1 p. įtvirtinta, kad visuotinis dalininkų susirinkimas, remdamasis minėtais nustatytais pareiginės algos koeficientų dydžiais nustato viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos dydį. I kategorijai priskirtina–viešojo įstaiga, turinti viešojo administravimo įgaliojimus (pareiginės algos koeficientas nuo 2 iki 3,9, kas sudarytų 3 570,8 – 6 963,06 Eur), II kategorijai – kitos viešosios įstaigos (pareiginės algos koeficientas nuo 1,1 iki 2,81 963,94 – 4 999,12 Eur). Pažymėtina tai, kad Įstatymo projekte paliekama visuotiniam dalininkų susirinkimui tvirtinti darbo apmokėjimo sistemą dėl viešųjų įstaigų vadovų darbo užmokesčio, Įstatymo projektu išplečiami tik pareiginės algos koeficientų intervalai. Toks reguliavimas sietinas su galimu subjektyvumu, šališkumu, nustatant viešųjų įstaigų vadovų darbo užmokestį, todėl Įstatymo projekte turėtų būtų įtvirtintos ne tik pareiginės algos koeficientų ribos, bet ir atitinkami kriterijai pagal kuriuos konkrečios koeficientų ribos būtų priskirtinos atitinkamai viešajai įstaigai pagal nustatytus kriterijus. Atsižvelgiant į tai, siūlome Įstatymo projekte įtvirtinti viešųjų įstaigų skirstymą į dideles, vidutines, mažas, labai mažas, priskiriant konkretų koeficiento dydį (pareiginės algos dydį) pagal viešųjų įstaigų minėtą suskirstymą, paliekant Įstatymo projekte nustatytas kategorijas. Pvz.:

Kriterijai:

I kategorijai priskirta viešojo įstaiga yra:

Didelė viešojo įstaiga, kurios vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus didesnis nei 250 darbuotojų ir finansavimo pajamos ir (ar) administruojamos lėšos yra virš 50 mln., tokios viešosios įstaigos pareiginės algos koeficientas negali būti mažesnis kaip 3,5;

Vidutinė viešoji įstaiga, kurios vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus yra 150 darbuotojų ir finansavimo pajamos ir (ar) administruojamos lėšos yra virš 25 mln., tokios viešosios įstaigos pareiginės algos koeficientas negali būti mažesnis kaip 3;

Maža viešoji įstaiga, kurios vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus yra 50 darbuotojų ir finansavimo pajamos ir (ar) administruojamos lėšos yra virš 5 mln., tokios viešosios įstaigos pareiginės algos koeficientas negali būti mažesnis kaip 2,5;

Labai maža viešoji įstaiga, kurios vidutinis metinis darbuotojų skaičius pagal sąrašą per ataskaitinius finansinius metus yra 10 darbuotojų ir finansavimo pajamos ir (ar) administruojamos lėšos 350 tūkstančių, tokios viešosios įstaigos pareiginės algos koeficientas negali būti mažesnis kaip 2;

Nurodytu principu siūlome suskirstyti ir Įstatymo projekte įtvirtintus II kategorijos pareiginės algos koeficientus.

- Įstatymo projekte įtvirtinta, kad viešosios įstaigos vadovo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, kintamoji dalis ir premija. Vertiname, kad Įstatymo projekte turėtų būti įtvirtinti ir priedai, priemokos, kurių skyrimas turėtų būti pavestas dalininkų susirinkimui, nes priemokos bei priedai yra darbo užmokesčio dalis. Pažymime, kad Lietuvos Respublikos darbo kodekso 139 straipsnyje įtvirtinta, jog darbo užmokestį sudaro ne tik mėnesinė alga, bet ir priedai, priemokos, premijos, todėl vertiname, kad ir Įstatymo projekte turėtų tai būti numatyta ir viešųjų įstaigų vadovams.

- Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme įtvirtinta, jog valstybės tarnautojams už gerus darbo rezultatus ir ypatingą indėlį įstaigos veiklai gali būti skiriama iki 2 pareiginių algų premija ne daugiau nei 2 kartus per kalendorinius metus, valstybės valdomų įmonių vadovams iš įstaigos pelno iki 4, o iš sutaupytų lėšų skirtų darbo užmokesčiui iki 1 pareiginės algos dydžio premija bei siekiant užtikrinti vieningą valstybinio sektoriaus vadovų skatinimo politiką, siūlome Įstatymo projekte numatyti kad viešosios įstaigos vadovui už gerus darbo rezultatus ir gerai atliktas pareigas pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinius iš sutaupytų viešosios įstaigos lėšų, skirtų darbo užmokesčiui, galėtų būti skiriama premija du kartus per metus, kuri negali būti didesnė nei dvi pareiginės algos. Šiuo metu Įstatymo projekte numatyta skirti premiją, kuri negali būti didesnė nei dvi pareiginės algos.

- Įstatymo projekte nėra pakankamai aiškiai įtvirtinto ir apibrėžto kintamosios dalies nustatymo termino. Manome, kad būtų tikslinga nustatyti iki kada visuotinis dalininkų susirinkimas turėtų priimti sprendimą dėl kintamosios dalies dydžio patvirtinimo. Siūlome – ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio pabaigos arba apibrėžti kitą konkrečią tvarką.

Pažymėtina tai, kad numatomi įtvirtinti viešųjų įstaigų ir valstybės įmonių vadovų pareiginės algos koeficientai labai skiriasi, todėl vertiname, kad tokia darbo užmokesčio nustatymo sistema neskatina pritraukti į viešųjų įstaigų vadovų pareigas aukščiausios kompetencijos vadovų. Paskaičiavome, kad viešosios įstaigos I kategorijos vadovų pareiginės algos dydis galėtų būti iki 6784,52 Eur, tuo tarpu didelės valstybės įmonės vadovų pareiginės algos dydis galėtų būti – nuo 8748,46 Eur iki 16604, 22 Eur. Šiuo metu CPVA dirba apie 450 darbuotojų, finansavimo pajamos 2022 m. buvo 140 mln. Eur, o administruojamo portfelio 15 mlrd. Eur, todėl vertiname, kad CPVA pagal atsakomybes gali būti priskirtina didelių valstybės įmonių kategorijai ir vadovų darbo užmokesčio dydis neturėtų taip ženkliai skirtis nuo valstybės įmonių vadovų.